

Timog Amerika

Mula sa Wikipediang Tagalog, ang malayang ensiklopedya

Ang **Timog Amerika** (Ingles: *South America*) ay isang kontinente na matatagpuan sa Kanlurang Hemispero sa pagitan ng mga karagatang Pasipiko at Atlantiko.

Kadalasang tinutukoy na kabilang sa Amerika, katulad ng Hilagang Amerika, pinangalan ang Timog Amerika kay Amerigo Vespucci, na ang unang Europeo na nagmungkahi na ang Amerika ay hindi ang Silangang Kaindiyahan, ngunit isang hindi pa natutuklasang Bagong Mundo.

May laki ang Timog Amerika ng 17,840,000 kilometro kuadrado (6,890,000 milya kuadrado), o nasa 3.5% ng ibabaw ng Daigdig. Noong 2005, tinatayang nasa 371,000,000 ang populasyon nito. Pang-apat ang Timog Amerika sa laki (pagkatapos ng Asya, Aprika, at Hilagang Amerika).

Mga teritoryo ng mga Bansa sa Timog Amerika at rehiyon

Mapa ng mundo na pinapakita ang Timog Amerika

Isang larawang *satellite composite* ng Timog Amerika

Pangalang ng rehiyon at teritoryo, kasama ang watawat	Lawak (km²)	Populasyon	Densidad ng Populasyon (bawat km²)	Kabisera
 <u>Arhentina</u>	2,766,890 km² (1,068,302 sq mi)	40,677,348	14.3/km² (37/sq mi)	<u>Buenos Aires</u>
 <u>Bulibya</u>	1,098,580 km² (424,164 sq mi)	9,247,816	8.1/km² (21/sq mi)	<u>La Paz, Sucre</u> ^[1]
 <u>Brasil</u>	8,514,877 km² (3,287,612 sq mi)	191,908,598	22.0/km² (57/sq mi)	<u>Brasília</u>
 <u>Tsile</u> ^[2]	756,950 km² (292,260 sq mi)	16,454,143	21.1/km² (54.6/sq mi)	<u>Santiago</u>
 <u>Kolombiya</u>	1,138,910 km² (439,736 sq mi)	45,013,674	37.7/km² (97.6/sq mi)	<u>Bogotá</u>
 <u>Ekwador</u>	283,560 km² (109,483 sq mi)	13,927,650	47.1/km² (122/sq mi)	<u>Quito</u>
 <u>Kapuluang Falkland (UK)</u> ^[3]	12,173 km² (4,700 sq mi)	3,140 ^[4]	0.26/km² (0.7/sq mi)	<u>Stanley</u>
 <u>Guianang Pranses (Pransiya)</u>	91,000 km² (35,135 sq mi)	221,450 (Enero 2008) ^[5]	2.7/km² (5.4/sq mi)	<u>Cayenne</u>
 <u>Guyana</u>	214,970 km² (83,000 sq mi)	770,794	3.6/km² (9.3/sq mi)	<u>Georgetown</u>
 <u>Paragway</u>	406,750 km² (157,047 sq mi)	6,347,884	15.6/km² (40.4/sq mi)	<u>Asunción</u>
 <u>Peru</u>	1,285,220 km² (496,226 sq mi)	28,220,764	21.7/km² (56.2/sq mi)	<u>Lima</u>
 <u>Timog Heorhiya at ang Kapuluang Timog Sandwich {{South Georgia and South Sandwich Islands (UK)}}}</u> ^[6]	3,093 km² (1,194 sq mi)	20	0/km² (0/sq mi)	<u>Grytviken</u>
 <u>Suriname</u>	163,270 km² (63,039 sq mi)	438,144	2.7/km² (7/sq mi)	<u>Paramaribo</u>
 <u>Uruguay</u>	176,220 km² (68,039 sq mi)	3,477,778	19.4/km² (50.2/sq mi)	<u>Montevideo</u>
 <u>Benesuwela</u>	912,050 km² (352,144 sq mi)	26,414,815	27.8/km² (72/sq mi)	<u>Caracas</u>
Total	17,824,513	382,426,313	21.5/km²	

Silipin din: List of South American countries by population

Indigenous peoples

- Alacalufe, Atacameños, Aymara, Awá, Aguarunas, Ashanincas
- Banawa, Cañaris, Caiapos, Chibcha
- Cocama, Diaguitas, Chayahuita, Enxet
- Gê, Guaraní, Juris, Mapuche
- Matsés, Pehuenche, Quechuas, Shipibo
- Shuar, Tupi, Xucuru, Urarina, Wayuu
- Yagua, Yanomamö, Zaparos, Arawaks, Wai Wai

Tingnan din

- Kasaysayan ng Timog Amerika

Mga kawing panlabas

1. La Paz is the administrative capital of Bolivia; Sucre is the judicial seat.
2. Includes Easter Island in the Pacific Ocean, a Chilean territory frequently reckoned in Oceania. Santiago is the administrative capital of Chile; Valparaíso is the site of legislative meetings.
3. Claimed by Argentina.
4. Falkland Islands: Hulyo 2008 population estimate (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/fk.html>). CIA World Factbook.
5. (sa Pranses) INSEE, Government of France. "Population des régions au 1er janvier" (http://www.insee.fr/fr/themes/tableau.asp?reg_id=99&ref_id=CMRSOS02137). Nakuha noong 2009-01-20.
6. Also claimed by Argentina, the South Georgia and the South Sandwich Islands in the South Atlantic Ocean are commonly associated with Antarctica (due to proximity) and have no permanent population, only hosting a periodic contingent of about 100 researchers and visitors.

 Ang lathalaing ito na tungkol sa **Heograpiya** ay isang usbong. Makatutulong ka sa Wikipedia sa pagpapalawig (https://tl.wikipedia.org/w/index.php?title=Timog_Amerika&action=edit) nito.

Kinuha mula sa "https://tl.wikipedia.org/w/index.php?title=Timog_Amerika&oldid=1727514"

Huling pagbabago: 17:51, 8 Nobyembre 2019.

Magagamit ang teksto sa ilalim ng Lisensyang Creative Commons Attribution/Share-Alike; maaaring mailapat ang karagdagang termino. Tingnan ang Takdang Gamit para sa mga detalye.